

рико-культурні параметри впливають на ступінь регламентації нової забудови та включають показники: щільність пам'яток, історико-культурний потенціал, щільність потенціалу реконструкції. Функціональні параметри включають функціональне різноманіття, щільність фонду громадських будівель та визначають допустимі види землекористування в межах кварталу.

В якості основного об'єкту регламентації забудови визначено планувальну одиницю – квартал, а значення її морфологічних параметрів є свосереднім «генетичним кодом» історичного середовища, дотримання якого забезпечує спадкоємність розвитку містобудівної композиції.

Зазначена методика визначення регламентів нової забудови в історичному середовищі поєднує фундаментальні дослідження середовища історичного міста з технологією прийняття містобудівних рішень.

БЛАГОУСТРІЙ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ З ВІДВЕДЕННЯМ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД ЧЕРЕЗ ІНФІЛЬТРАЦІЙНІ БАСЕЙНИ

О. А. ТКАЧУК, О. В. ШЕВЧУК, Я. В. ЯРУТА,

Національний університет водного господарства та природокористування, (м. Рівне, Україна)

E-mail: Yana_Yaruta@i.ua

Питання ефективного відведення дощових стоків з міських територій на сьогодні є одним з важливих елементів забезпечення сталого розвитку міст. При цьому досвід розвинених країн показує, що проблема затоплень та підтоплень не може бути цілком вирішена лише з використанням системи дощового водовідведення. Інтенсивний розвиток, забудова міст, збільшення часток територій з водонепроникними покриттями вимагає пошуку та підбору методів і заходів для комплексного регулювання дощовими стоками на міських територіях. Ефективними є методи та заходи орієнтовані на тимчасове затримання дощових вод з поступовим дренажуванням їх до споруд систем водовідведення. Перспективним у цьому плані, запропонований метод з влаштування інфільтраційних басейнів у міському середовищі, які є важливими елементами не тільки систем дощового водовідведення, але й благоустрою міських територій та міських екосистем.

Дослідженнями методів регулювання дощового стоку займалися такі вітчизняні Ткачук С. Г., Жук В. М., Вовк Л. І., Матлай І. І., Бошота В. В., закордонні Дзьопак Й., Фергюсон Б. та інші вчені. Однак важливим також є визначення місць розташування, розмірів та техніч-

них параметрів інфільтраційних басейнів, аналіз їх сумісної роботи з іншими спорудами дощового водовідведення, розробка комплексних програм з регулювання дощового стоку на рівні міста.

Інфільтраційні басейни можуть розмішуватись на різних ділянках міської території: паркувальні майданчики, розподільчі чи технічні смуги вулиць, пішохідні доріжки, газони тощо. Таким чином відбувається переосмислення використання міських територій в сторону їх багатофункційності, тобто використання не лише як елементу благоустрою, а і регулювання дощових стоків.

Влаштування інфільтраційних басейнів дозволяє зменшити максимальні навантаження на системи водовідведення та затримати забруднення, не допускаючи підтоплення територій. В результаті, в дощову каналізацію потрапляють приблизно ті самі об'єми дощового стоку, але протягом більшого періоду часу. Це дозволяє зменшити діаметри трубопроводів системи дощового водовідведення, а отже, і їх вартість. Очищена дощова вода в результаті її фільтрації через покриття інфільтраційних басейнів може застосовуватись для господарських цілей (миття вулиць, полив зелених насаджень тощо).

На основі проведених досліджень розроблена методика інженерного розрахунку з визначення розмірів та технічних параметрів інфільтраційних басейнів (покриття, завантаження, дренажних труб тощо). При цьому основними перевагами влаштування інфільтраційних басейнів на міських територіях є:

1. Покращення якості дощового стоку. Очищення відбувається за рахунок затримання твердих часток забруднень стоку у завантаженні, їх біорозщеплення та поглинання продуктів розщеплення рослинами та бактеріями, що розвиваються у ґрунті.

2. Затримання дощового стоку. Відфільтрований стік можна використовувати у господарських цілях.

3. Зниження навантаження на систему дощового водовідведення. Зменшуються максимальні (короткочасні) витрати дощового стоку, а отже, і потреба у трубопроводах великих діаметрів для їх відведення.

4. Покращення мікроклімату територій.

5. Багатофункціональність, ефективність використання міських територій. Поєднання функцій благоустрою та водовідведення.

Таким чином, використання інфільтраційних басейнів – один з важливих заходів у захисті міських територій від підтоплення та затоплення, а також екологічно раціональний підхід до сталого розвитку міського середовища.